

Kokkuvõte koostööreisist Tšehhi Vabariiki 03.-07.10.2011

Eesmärgiks oli esinemine ettekandega Eesti haridussüsteemist ümarlaul Ostravas *European Handicap Days* raames. Esitati palju küsimusi Eesti hariduskorralduse ja sotsiaalsüsteemi kohta. Lisaks Eestile olid ettekanded Tšehhi selle piirkonna lasteaedade logopeedilisest tööst ja autistide õpetamise keskuse tööst.

Programmis oli ka osalemine Kristallkivi tseremoonial, kus anti auhinnad joonistusvõistlusel osalenud ja seal väljavalitud parimate tööde autoritele. Autasustati ka meie kooli kolme õpilase töid.

Frydek-Místek on pisut väiksem kui Tartu (75 000 inimest) ja asub mõnekümne km kaugusel Tšehhi suuruselt teisest linnast – Ostravast. Olime seal Frydek-Místeki erikooli külalistena. Kool on Võru Järve Kooli kauaaegne sõpruskool.

[Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Frýdek-Místek, příspěvková organizace](#) Kool töötab linnas kahes majas, millest üks asub koolilinnakus. Teine koolihoone on autismispektihäiretega õpilastele ja selles majas tegutseb ka eripedagoogika keskus. Keskusel on 500 klienti ja kolm töötajat (sotsiaaltöötaja, psühholoog, eripedagoog).

Meil oli võimalus külastada kaht asutust, mis toetavad puudega inimesi pärast kooli lõpetamist. Tutvusime päevakeskuse põhimõttel tegutseva keskusega *school for life*, mis loodi lastevanemate algatusel 20 aastat tagasi ja alustas ainult 3 kliendiga. Nüüd 18 klienti ja 4 töökoda - keraamika, punutised, küünlavalmistamine, kangakudumine. Keskus on avatud kella 6-15 ja kui vanemad tahavad, siis kauem. Päevarutiin on kogu aeg sama – 3-4 tundi töötavad töötoas. Lisaks lugemise, kirjutamise, arvutamise harjutamine, et need oskused ei läheks meelest. Valmistavad ise väikese eine. Tegevuseks saadakse raha riigilt ja pered maksavad ise osa sellest rahast, mille saavad riigilt kui hooldusraha. Keskus teenib lisa jõulu- ja lihavõttelaatadel osalemisega, müüvad külades toimuvatel pidustustel.

Küla Naš svet ehitati 2005. aastal endise keskuse asemele ja seal on praegu 210 klienti. Terviseprobleemidega kliendid on hooldatud, käitumishäirega ja psühhiaatrilised kliendid eraldi osakonnas. Toimub sotsiaalne ja teraapiline töö. Tšehhis uued ideed – teha suurtest keskustest väiksemad. Keskuse juhataja sõnul on see väga hea, aga klientide hulgas on väga komplitseeritud isiksusi, kes vajavad spets. teenuseid, mida väikeses grupis ei saa osutada. Sotsiaalteenused väga kallid. Tšehhis ollakse väga uhked, et kuigi raha on vähe, on teenused heal tasemel. Peretüüpi majades elab 6 inimest. Territooriumil on lambad, kes niidavad rohtu. Võimalus hipoteraapiaks. Kasvuhooned. Palliplats.

Oli võimalus külastada ajaloolist Stranberki linna ning nautida sooja suvelõpuilma. Saime palju positiivseid kogemusi. Kinnitati koostööhuvi ka edaspidiseks ja räägiti uuest Comeniuse projektist.

Eve Morel

Epp Roon

